

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dobri znaki.

„Naša Sloga“, ki se v Slovencih veliko premalo čita in premalo podpira, donša v včerajšnji svoji številki članek o istrskih razmerah, ki je vse-kako vreden, da naše čitatelje z njim seznanimo, ker je ta članek živa slika, kake razmere so sedaj v tužni Istri. Članek slove:

O zadnjih volitvah za državni zbor rekli smo v prejšnjih številkah svojo. Bavili smo se posebno z volitvami v kmetijskih občinah, kolikor na vzhodu, toliko na zahodu Istre. Navajali smo razna sredstva, katera so uporabljali pred volitvami in pri volitvah naši protivniki povsod, najbolj pa v zahodnem delu dežele. Ta sredstva neso niti po volitvah izcrpljena. Naši protivniki hočejo sedaj izvajati, kar so nam za volitev grozili.

V urejenih pokrajinah in deželah — kjer je svobodna volitev vsakemu zagotovljena, kjer vlada mir in red mej volitvijo — nastanejo po volitvi isti družbeni odnošaji, kakeršni so bili pred volitvijo. Žal, da pri nas ni tako: Pri nas v Istri kažejo se naši protivniki šele sedaj v pravi podobi. Grožnje in strahovanja morajo sedaj postati dejanja. Glavno orožje protivniško bilo je za volitvene dobe strahovanje s tožbami in eksekucijami. Naši kmetje, posebno na zahodu dolžni so italijanski in karnijski gospodi. Slednji — večinoma brez duše in srca — uporabljali so vse, kar je bilo mogoče, da bi svoje dolžnike po stari navadi na uzdi obdržali. Za te gospode ne velja vseobčno načelo, da dolžnik ni rob, da dolžnik more — da bi celo moral biti — v izvrševanju svojih dvžavljanskih pravic svoboden kakor vsak nezadolžen človek. Njim je dolžnik isto, kar rob in gorje dolžniku, ki stori drugače nego mu gospod upnik velevala.

Večina zadolženih naših kmetov pokorila se je ali z dobrim ali pa s hudim volji in zahtevi gospodov upnikov. Jedino tako in s pomočjo nekaterih uradnikov more se umeti, da so naši protivniki zmagali v nekaterih čisto hrvatskih občinah v zahodni Istri. Redki so bili tisti zadolženi kmetje, ki neso poslušali povelja karnijskih gospodarjev. Malo je bilo odločnih in srčnih kmetov, ki so volili, kakor jim je zavest nalagala, ne meneč se za grožnje

in strahovanje italijanske gospode. A ravno taki imajo sedaj okusiti, kaj pomenja italijanska grožnja in kaj je peklenko maščevanje. V istrskih italijanskih novinah pričela se je prava gonba na tiste naše kmete, ki so — dasi dolžni italijanski gospodi — glasovali za naše može. V uvodnih člankih in dopisih ščuvajo se gospodje upniki, da postopajo z vso strogostjo, brez usmiljenja proti „ščavu“, neubogljivcu, in puntarju.

„Gonite je pred sodnije, dajte njim vse premoženje na boben, iztirajte je iz hiš in stanovanščice te „ščavunske predrzneže“, tako glase se soveti in napotki italijanskih novin njihovim prijateljem in pristašem. Rovinjski zakotni listič ide celo tako daleč, da grozi našim kmetom, kako bode gospoda pozvala tujih delavcev, ki neso Hrvati (seveda Furlane in Italijane) in kateri bodo povsod izrinili našega kmeta.

Dalmatinski Italijani so pred desetimi leti, videč, da se narod zaveda, da njim Hrvatje jemlje občino za občino, da gube ugled in upliv v tej kraljevini, posluževali se noža in samokresa proti pravom hrvatskim, proti onim, ki so narod poučevali, budili in vodili. Kmetje v Dalmaciji trpeli so takrat iste stiske, ki so danes naperjene proti kmetom istrskim. Danes je italijanstvu v Dalmaciji odzvonilo. Dalmacija odpošlje v državni zbor na Dunaj 9 hrvatskih zastopnikov.

Tržaški Italijani, poraženi pri zadnjih volitvah, gonijo iz služb slovenske delavce, odpovedujejo službe slovenskim služkinjam, preganjajo slovenske krušarice, mlekarice in perice samo zaradi tega, ker so Slovenci Tržaške okolice izbrali si svojega poštenega Nabergoja.

Te primere navajamo v dokaz, da so naši protivniki, bodi si v Dalmaciji, v Trstu ali v Istri, povsod jednaki. Oni se ne strašijo, še manj pa ne sramujejo nobenega sredstva, da le dosežejo svojo svrhu.

Pri nas v Istri, kjer je narod bolj zavisen od gospode, nego li v napominanih deželah, poskušala bode sedaj ta gospoda, da svoje gospodstvo surovo silo pridrži in učvrsti. Nauka protivnih nam časnikov poprijeli so se že nekateri prvaki italijanske stranke. Tožbe začele so krožiti po deželi, a dvo-

mimo, da bodo gospodje s tem dosegli, kar bi radi. Zagotovljajo nam namreč prijatelji iz raznih krajev Istre, posebno iz Pazinskega okraja, da so se kmetje za trdno odločili, da premene dosedanj način gospodarjenja. Odločili so se, da se morajo oprostiti železnega objema italijanskih gospodov. V tem okraju je več kmetov, ki si pomagajo, kakor si morejo, da le poplačajo pijavke, ki so njim dosedaj sesale kri in mozeg. Pohvaliti moramo te može in priporočati vsem ostalim, da storé isto, kjerkoli možno.

Dobro znamo, da ni lahko rešiti se tistega, s komer si po sili vezan več desetletij; kateremu si zavezan za kruh in polento, kateremu si dolžan na stotine, večkrat pa celo na tisoče goldinarjev. A tu ni druge pomoči. Dolg mora se poplačati prej ali slej, blagor tistemu, ki se ga hitro reši. — Staro in priznано je načelo vseh razumnih gospodarjev, da je bolje in koristneje imeti pest svoje zemlje, nego prostrana a zadolžena polja. — Štediti treba vsak krajecar, ki preostaje; le tako bode kmet sčasom mogel reči, da je svoj gospodar, da mu nihče ne gospodari, kakor Bog in postava.

Naših narodnih protivnikov nečloveško postopanje bode mnoge spametovalo in posnemali bodo vzgled bratov v Pazinskem okraju. Naši rodoljubi po Istri, posebna pa naša častita duhovščina poklicana je v prvi vrsti, da pri tem pomaga kmetu s poukom in svetom, in dobri Bog bode dal, da nam bode zopet možno protivnikom nasproti klicati: „Vsako zlo ima tudi svoje dobro“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. junija.

„Politik“ priporoča, da bi se nemški konservativni poslanci zopet zjedini v jeden klub, kajti s tem bi se okrepila desnica **državnega zbora**. Ta razkol sta največ zakrivila Lienbacher in Zallinger. Poznejši dogodki so pa dokazali, da Lienbacher sploh ni za mej avtonomiste. Zallinger se pa tudi ne drži klubove discipline. Zato naj se drugi nemški konservativci zedinijo in pusté ta dva gospoda hoditi svoja pota. Koncem pa se „Politik“ tudi izreka proti osnovi posebnega jugoslovanskega kluba. — Dunajski dopisnik „Pokrokov“ razgovarjal se je

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nomimis umbra.)

Devetindvajseto poglavje.

Potovanje za kratek čas.

(Dalje.)

Kaj pa še! odvrnil je čarobnik, vi pač nič ne poznate teh nemških modrozancev. To so sviloprejke, ki v knjigah žive. Iz prve slabe knjižure izvlečejo nit ter se z njo zapredejo v dober sestav, katerega niti luč niti ropot ne prešinja. Dobri mož mora le zamotati se v nov zapredek. Resnica pri tem nič ne velja, logika pa vse. Hegel je zamrl, živio Schoppenhauer! Kralja zmiraj imajo v tem kraljestvu sanjarjev.

Gospodine, vaše šale so grozovite, rekel sem mu. Človeka pač nikdo ne drži deset tisoč metrov visoko v ozračji, da bi se z njim norčeval.

Gospod, rekel je suhoparno, vaša vprašanja so nesramna. Kako se drznete vprašati duhovidca, če veruje v Boga? Mi sami vemo, kaj je duša, mi sami imamo v rokah dokaz nje neumrjivosti.

Kaj pa je duša? vprašal sem nemiren.

Duša je magnetna moč, odgovoril je Jonathan. Ta monada, ustvarjena od Boga in z vestjo obdarovana, napravi si sama zavitek, kot žitno zrno, v zemljo posejano, samo iz sebe poganja koreninice, steblo in klasje. Ko se je život postaral, odvrže duša, vedno mlada in vedno delavna, zastareli in ničvredni zavitek, ter gre v boljši svet iskat nove podobe svoje neumrjočej moči. Poglejte te svetove v svetskem prostoru se svetoče: Jupiter, Saturnus, Sirius so le telesa, kjer bivajo duhovi, ki so se do njih vspeli. Plezati zmiraj dalje po neskončni lestvici stvarstva, vedno se približavati Bogu, vender nikdar ga doseči, to je imenitni naš namen. Smrt je le prehod v boljše življenje. Ne izgubi se nič tu na zemlji, celo jednovit delek praška ne; zakaj pač bi zavest ugasnila? Ali je Bog morebiti hudomušen umetnik, ki poglavitni izdelek svoje velikosti in svoje dobrotljivosti sam pokončuje?

Gospodine, vskliknil sem, te besede so lepe ter mi segajo v srce; a podajte mi dokaz, oni dokaz, po katerem človeštvo že šest tisoč let zdihuje.

Nič ni ložjega, odvrnil je Jonathan; splavajva proti Siriju, ki se tam gori nad najinima glavama blišči; tam bode videli postajo, na katerej bode

jedenkrat bivali. Še ni dolgo, odkar sem bil Washington obiskal.

Ponudba je res močno mikala mojo radovednost, a prokleti čarobnik se je z mano že dovolj igral, tako, da nesem več zaupal njegovemu čarodjstvu. S straha pred trudom novega potovanja odpovedal sem se ponudbi. Storil sem napačno, najbrže ne bodem našel več take prilike.

Ali bodeva kmalu došla? vprašal sem Jonathan.

To vprašanje ni ravno posebno ljubezljivo, odgovoril mi je. Poglejte tja doli; ali ne vidite male lučice na morji? To je naznanilna svetilka parnika „Arabia“, ki je bila Boston zapustila oni dan, ko sem jaz vas bil prinesel v Ameriko; sedaj je sredi pota v Evropo; imava še tedaj šest tisoč kilometrov ali šest ur pota prehoditi.

Vzdihnil sem ter molčal.

Dragi prijatelj, rekel je odurni čarobnik, vi ste pač kaj zoperni. Če se ne prepirate radi, če metafizika vaše živčevje preveč napenja in slabi, izvolite si prav vsakdanji predmet, o katerem se bodeva ložje sporazumela. Govoriva o politiki.

Kaj mislite o robstvu? vzkliknil sem; kaj mislite o bratomorski vojni, ki zjedinjene države raz-

s Kronawetterjem, kakih načel se bodo držali demokraci v državnem zboru. Kronawetter mu je objavil, da se on najbolj strinja s politiko Coroninijevega kluba. Ugaja mu državnopravna politika tega kluba, a gospodarske pa ne more odobravati. Kar se tiče volilne reforme, je on za splošno volilno pravo, ko bi tudi Slovani potem v državnem zboru za nekaj časa dobili večino. Odpravi naj se posebna volilna pravica za veleposestvo in trgovske zbornice, volilni okraji naj se razdelé po narodnostih z ozirom na število prebivalstva. Na vprašanje, ali bode on glasoval za dr. Schromov predlog, da se volilni okraji na Moravskem pravičnejše razdelé, odgovoril je, da ne. On ne odobruje volilne reforme, ki ima namen, koristiti samo jedne stranki. Kar se tiče državnega jezika, je on odločno za to, da se v vojski, pri oblastvih, sodnijah in železnica s slovenskimi strankami občeje slovenski, v višjih inštancah naj se pa rabi nemščina. Te instance naj pa natančno določi narodnostni zakon. Ta naj se izda po prijaznem sporazumljenju z ozirom na potrebe. Čehi naj se v srednjih šolah učé nemščine, Nemci pa ni treba siliti, da bi se učili češčine, če tudi bi jo sem ter tja potrebovali. Sicer se pa on nadeja, da bodo narodnogospodarska vprašanja kmalu spodrnila narodnostna vprašanja.

Cesar ni potrdil zakona, kateri je vlani sklenil češki deželni zbor, da se volilno pravo raztegne tudi na petakarje. Utemeljuje se ta odločba s tem, da bi se ta zakon ne strinjal z Liberškim občinskim statutom, kateri ima višji census in mora deželni volilni red se opirati na občinske volilne ređe. — Shod čeških kupcev v Pragi se je posvetoval, kaj naj Čehi zahtevajo pri obnovljenju privilegija avstro-ogerske banke. Sklenili so priporočati, da naj se češki poslanci potegnejo v državnem zboru, da se podružnice te banke pomnože na Češkem, da bode banka morala eskomptovati menice čeških posojilnic, da se v njenih podružnicah na Češkem uvede narodna enakopravnost, da se na bankovce tiska tekst tudi v češčini in da bodeta v generalnem odboru banke tudi dva rojena Čeha, katere bode volile trgovske zbornice. Kakor se misli, bodo se tudi češki poslanci ozirali na te želje čeških kupcev.

Spodnjeavstrijsko namestništvo zabranilo je osnovo češkega političnega društva na Dunaji, ker se je v pravilih društva izreklo, da je češčina poslojni jezik, ker je le nemščina deželni jezik na Spodnjem Avstrijskem. Sedaj je društvo predložilo nova pravila, po katerih je občevalni jezik z uradi nemški in notranji društveni jezik češki. Z jednako motivacijo se je prepovedala osnova nekega češkega društva v Linci.

Štrajk v **Brenu** traja dalje. Tovarniški delavci zahtevajo deseturni delavnik. Tovarnarji so jim že nekoliko odjenjali, mej drugim tudi dovolili 10 ³/₄ urni normalni delavnik pri določevanju dnevnih plače, kar bodo pa dalje delali, se bode pa posebno plačalo. S tem pa delavci neso zadovoljni. Večjih izgredov sicer ni več, ker jih zadržuje vojaška sila, le sem ter tja še pobijejo delavci kaki tovarni okna. Tovarnarji se pa ne čutijo nič prav varnih in so že prosili za vojaško pomoč za varstvo njih življenja in življenja njih rodbin.

Vnanje države.

Skoraj gotovo je, da se letos snidejo trije cesarji. Časniki že ugibajo, kdaj in kje? To pa še ni določeno in se tudi zaradi slabega zdravja nemškega cesarja več mesecev poprej ne more določiti.

Francoski trgovski minister sklenil je odposlati posebno komisijo pod vodstvom dr. Brouardela na Španjko, da bode izučevala kolero.

Poročila iz Massauaha slikajo stanje tamošnjih italijanskih vojakov v najstrašnejših barvah. Skoro desetina vojakov je že pomrlo.

dira? O tej točki se vjemajo vsi poštenjaki. Mislim, da vi samosilstvo zaničujete in robstvo črtite, ker kakor duhovidec nedvomno spoštujete neumrjočo dušo, ne gledé na polt, ki jo pokriva.

To je prav mirno vprašanje, odvrnil je; vendar je dosta bolj kočljivo, kakor vi mislite. Zakoni ravno ne določujejo, ali človek gospoduje ali sluša.

Kaj pak?

Magnetna tekočina, odgovoril mi je z nestrpno hladnokrvnostjo. Kar modroznanca imenujejo voljo, krepost, silo, je le tekočina, iz katere je naša duša. Kolikost te tekočine je pri vsakem različna in ne-jednaka. Žena na primer je bolj magnetno bitje kot mož, zato, kot vidite, v večini gospodarstev mož sluša, naj tudi zakoni o tem karkoli določujejo. Zakon tudi otroke starišem pokori, a vendar so najhujši domači samohotniki, ki svoje muhe vsej hiši za zakon vsiljujejo ter svojo mater za sužnico delajo. Zakaj pa? Zato, ker imajo kaj veliko magnetne tekočine. Starčki nasproti pri svojej veliki hladnokrvnosti ne uplivajo prav nič na to, kar se jim približuje. Zaljubljeni. . . .

Za milost božjo! rekel sem zdehovaje; ne govoriva o zdravništvu, govoriva rajši o politiki.

Belgijski in holandski kralj snideta se 16. julija v Antwerpnu. Že dve leti vlada posebno prijateljstvo mej Belgijo in Holandijo. Leta 1883 obiskal je kralj belgijski Amsterdamsko razstavo in holandski kralj Viljem III. ga je prijazno vzprejel na gradu Loo. Letos pa boče vrniti holandski kralj ta obisk. S kraljem pride v Antwerpen tudi kraljica in princesinja Viljemina, katero zmatrajo v Bruselji za bodočo soprogo princa Balduina Flandernskega, belgijskega prestolonaslednika.

Novo **angleško** ministerstvo je sestavljeno. Marquis Salisbury je predsednik ministerstvu in državni tajnik za vnanje zadeve; Sir Hardinge Giffard lordni kancelar, Sir Stafford Northcote lordni predsednik tajnega sveta, hkratu bode prestavljen v zgornjo zbornico, Sir Michael Hicks-Beach kancelar državnega zaklada in zastopnik vlade v spodnji zbornici; Sir Richard Cross, državni tajnik za notranje zadeve; polkovnik Stanley državni tajnik za kolonije; mr. Smith vojni državni tajnik; lord Jurij Hamilton prvi lord admiralitete; lord Randolph Churchill državni tajnik za Indijo; Karl of Carnarvon lord-lieutenant za Irsko; lord John Manners načelnik pošt. Nekaj imenovanj manjše važnosti pa še manjka.

Novi **krečanski** guverner se je popolnem sporazumil z narodnim sebranjem. Posredovali so evropski konzuli. Savas paša zavezal se je, da bode deželo vladal strogo po organičnem statutu in dotični dokument podpisali so tudi konzuli kakor priče.

Kakor general Courcy poroča, se je zdravstveno stanje francoskih čet v **Tonkingu** precej zboljšalo, od kar je v deželi mirno. Prebivalstvo v Tonkingu je sicer še vedno razburjeno, a posebnih nevarnostij se pa ni bati.

Dopisi.

Iz Ptujja 18. junija. [Izv. dop.] Je-li prav ali ne, da se ni o pravem času imenoval kandidat, katerega bi bili imeli voliti volilci mestnih skupin, o tem bo treba pozneje jedenkrat resno govoriti. Danes konstatujemo samo to, da je v Ptujji 25 Slovencev brez vseh pogovorov potrebo občutilo, da spolnijo svojo volilno dolžnost in s svojimi oddanimi glasovi uložijo protest proti volitvi takih kandidatov, kakeršen je znani Ausserer, ki nam bo gotovo povod dajal, da bomo o njegovem zastopstvu mest in trgov na slovenski zemlji še jedno in drugo opazko napravili.

Kakor lanske volitve, pokazale so tudi letošnje, s kom se bomo imeli boriti, kadar bo šlo za to, da ne volimo samo, temveč da tudi zmagamo. Boriti se bomo imeli proti nemškim nasprotnikom, katerih je, če se stvar po resnici presodi, tako malo, da smo jim kos, kadarkoli se nam postavijo v nasprotje. Borba s temi elementi bila bi povsem naravna in ne vzbujala bi nikake ostudnosti, naj že zmaga jedna ali druga stran. Ali nahajali bomo, kakor do zdaj, tudi za naprej mej svojimi nasprotniki strijce, katere je rodila slovenska mati, odpadnike — kukava jim majka! — ki se smejo staviti v jedno vrsto s turškimi janičarji in onem Efilatom, katerega izdajstvo živi v prokletstvu dveh tisoč let in že čez in bo živelo v vednem spominu, dokler bo imelo človeštvo pojme o npravnosti. Da se nahajajo v nasprotnem taboru renegatje, kakor Strafella, Mihalič, Pisk, temu se nikdo ne čudi več, ali nahajamo mej njimi tudi pajdaše, o katerih bi človek saj misliti mogel, da njihove čuti neso tako pokvarjene, da bi ne spoznali, kako neotesano in nesramno je početje, če se, naj si bo iz strahljivosti,

ki bi se naj nahajala pri starih babah, a ne pri možeh, naj si bo iz umazane poželjnosti po kakem pričakovanem dobičku, pridružujejo in pomagajo onim, ki svojih nakan ne tajijo, da hočejo tisoč let neusmiljeno tlačiti narod, kolikor je v njihovi moči, še dalje in še grje tlačiti. Sramota je, da se nahajajo mej temi imena kakor: Lužar, Vovk, Krajne, Ferk, Lešnik (če tudi Löschnigg!) Čeh, Kodela, Strmšek, Rečnik, Lubščina, ki so vsi sinovi slovenskih starišev, ali pa Čehi: Martinak, Raška, Polaček! in drugi taki. Upamo, da bodo prišli časi, da si bodo tudi taki strijci premislili, kako je njihovo delo. Širi se sicer po Štajerskem mej razumniki nagloma pesimizem, ki ni celo neopravičeno, če se premisli, kako sme pod „nam pravično vlado“ dvajset tisoč pravih in Talminemcev, katerim se neki tako peklensko hudo godi, da kar vpijejo, zatirati vse državne pravice štiri sto in še nekaj tisoč prebivalcev na Štajerskem broječega naroda slovenskega; pa pogum, bratje slovanski! teh najnovejših napadov se bomo obranili, če Bog da pa sreča junaška; to moč, ki bo k temu treba, to bomo našli v narodu samem.

Boriti se bomo imeli nadalje še, kakor se kaže, vsaj pod to vlado z birokrati, ki bi le rajši po starem kopitu in zastarelih šimelnih nemški pisarili, ko pa da bi se pošteno jezika naučili, katerega govoril narod, mej katerim si ti strijci kruh služijo; ali upati je, da se bo tudi tukaj na bolje obrnilo.

Kaj pa nemčurji uganjajo in kake nakane snujejo, to bomo prihodnjič s potrebnimi podatki povedali. Nemčurji so kar zbesneli!

Iz Središča 17. junija. (Volitev poslanca za državni zbor.) Kar je pravih Središčanov, glasovali so vsi za g. dr. Radaja, v celém 75, le 2 sta potegnili za Aussererjem. Da bi se nam bilo le vsaj tri dni pred volitvijo naznanilo, da bodemo Slovenci volili, dobil bi bil gotovo g. dr. Radaja 50 glasov več. Na Telovo pri ranej maši so se naši dogovorili, da naj nikdo od nas ne gre drugi dan volit, ob 9. uri pa smo zvedeli, da se nam priporoča g. dr. Radaja. Kako je to sitna agitacija bila zopet nazaj! Kakim 18 volilcem se neso izročile volilne izkaznice; nikdo jih ni reklamoval, ker se je mislilo, da se ne bo volilo. Vkljub vsem tem neprilikam tako lep broj narodnih volilcev! — Za Aussererja se je posebno potegoval in zanj glasoval nek Wenigerholz, barvar, priseljenec iz Hanoveranskega. Nekdaj je došel skoraj le s culico pod pazuho sem; dokler še ni toliko si pridobil, bil je priljuden, pravil je, da mora z nami držati, ker od nas živi. Zdaj pa, ko že nekaj šteje pod palcem, zrastel mu je greben, zdaj ima za nas še samo psovanje, ter povsod vleče z nasprotniki. Lansko leto imenoval je tega Wenigerholza komisar v volilno komisijo. In tu ni mogel učakati, da pride čas, da bi dal Aussererju glas. Ko so volili predsednika volilni komisiji, bleknil je že, da voli dr. Aussererja, na kar je nastal grozen smeh mej volilci. Letos si je dal Aussererja iz Ljutomera dognati, češ, da bo volilni shod! Reva, v trgu, v katerem so se rodili možje, kakor pesnik Modrinjak, ranjki dr. Kočevar in drugi, v tem trgu, ljudje, kakor je Ausserer, ne bodo volilnih shodov imeli. In res došla sta dva z Wenigerholzom vred. Silno se je trudil mož, da bi vjel katerega volilca, pa vjel je samo jednega.

pustili, a to vam povem, da odslej vas ne bodem več poslušal.

Kako pa hočete to početi? odvrnil je z zbadljivim glasom.

Vsaka nadaljna beseda, vzkliknil sem, je razžaljenje, za katero ste mi odgovorni.

Dvoboje v teh čistih višinah, rekel je čarobnik, to bilo bi izvirno. Premisliti hočem to; za sedaj pa me morate hote nehote poslušati; nikakor ne mislim, da bi se vi iznebili mojega društva.

Vi pač ne veste, odvrnil sem, česar je Francoz zmožen.

Zmožen je po mojih mislih vsakatero neumnosti, odgovoril je Jonathan, razven nezmožne (neumnosti).

Nezmožne! vzkliknil sem, ta izraz ni francosk.

Naglo kot blisk sem potegnil škarije iz nožnic ter sem pristrigel koder las, za katere me je ta zanikrnež držal.

Hipoma sem jel padati ter sem se vrtil sedaj na desno, sedaj na levo kakor padajoč zmaj iz papirja. Prvi trenutek sem se popolnem udajal znova dobljeni svobodi ter se nikakor nesem vznemirjal zaradi naglega padanja. A povrnila se mi je zavest,

Potrpitate, rekel je Jonathan s šaljivim glasom. Če je dokazano, da zamorci imajo manj magnetne tekočine kot belopoltniki, rešeno je vprašanje, robstvo je dovoljeno, je zakonito.

Gospodine, odvrnil sem mu, Vaši splošnemu mnenju nasprotni stavki me dolgočasijo.

Splošnemu mnenju nasprotni stavki! vzkliknil je. Vi niste sin svojega časa, dohtar Rocco. Čitajte le spise vaših imenitnih zgodovinarjev in državnikov ter premišlujte in preučite vprašanje o človeških plemenih, prepričali se bode, da naravnostnost je dandanašnji le gola fizijologija.

Meni je prirojena največa krotkost, to vsak ve, razven mojih najsrčniših prijateljev, ki po navadi le napake na meni opazujejo; a kdor se v duhu postavi na moje mesto, razumel bode, da mi je potrpnost pošla. Šest ur viseti na laseh, od nepoznanca nešen biti ne vem kam, že to je bilo dovolj zoperno, a vrh tega je bil ta nepoznanec še v državnih vprašanjih drugih mislil kakor jaz.

Gospodine, rekel sem naravnost svojemu nasprotniku, s svojo duhovitostjo razsvetljuje le druge. Res jaz od vas ne morem zahtevati, da bi me za-

Bil je torej silno razkačen. Po volitvi, ko je domov šel, rekel je svoji ženi: „wenn mir so ein Lämm'l um etwas kommen wird, hinaus werd' ich ihn schmeissen.“ Tako je; prej ko so mu Slovenci pridno donášali denar, kupovali njegov „druck“ in pili njegovo vino, tedaj je potegoval klobuk pred njimi. Zdaj hoče Slovence komandovati, kakor kak paša; ker pa ti neso tako neumni, da bi plesali, kakor bi jim vsak tujec godel, pa jih bode vun metal, če bodo po kaj k njemu došli. Zapomnite si to Slovenci!

Po volitvi se je on in še jeden odpeljal v Ormož, da s tamošnjimi nemškutarji slavita zmago Ausserer-jevo. V Središču za nemško rovanje pač ni tal; Središčani so Slovenci bili in Slovenci bodo, ter stali vedno neomajano, kakor skala na narodnej strani.

Iz Šent Vida nad Ljubljano 17. junija. V številu 134 „Slov. Naroda“ nahaja se dopis iz našega kraja, ki je po vsem resničen. Šent Vid napreduje, da je kaj. Gotovo je ni vasi na Slovenskem, ki bi se zamogla ponášati s tako vsestranskim napredkom, kakor naša vas. Ali to velja le o cerkvenem, šolskem in narodnem stališču naše vasi, ali bolj prav, našega kraja; nikakor se pa o nobenem napredku ne more govoriti, kar tiče naše občine. Tu je še vse tako, kakor je bilo o Abrahamovem času. Nečemo preresetavati naših občinskih zadev, da se zopet kak ogenj ne uname; ampak le „eno“ hočemo uganiti, zadevajoč napravo silno potrebne brizgalnice, zastran katere nas je zgoraj omenjeni dopis pravično potipal. Nihče pa ne more ugovarjati, da bi naprava brizgalne in gasilnega orodja ne spadala v prvi vrsti v področje dotične občine. Naj si že bodo v kakem kraju trije ali štirje še tako uneti za vsako dobro in blago početje, bi bilo vender le malo preveč, ko bi se tudi od njih tirjalo, da bi s svojo dobro voljo podpirali lenobo tistih, ki so izbrani, poklicani in deloma še plačani v to, da skrbje in delajo za občino. Za narod, cerkev in šolo kaj žrtvovati, to je blago in velikodušno. Lenim županom premožnih občin postelj rahljati, da bi ložje dremali; namesto njih za blagor občine skrbeti, da bi se norčevali; za nje se truditi in potiti, da bi je slednjič še zasmehovali in zabavljali, — to bi bilo pa greh. Taka je tudi pri nas zastran brizgalne. Naj oskrbi župan brizgalno, ako mu je blagor občine kaj pri srci! Ako zbiramo prostovoljne darove za brizgalno, bodo tisti, ki so brizgalne najbolj potrebni, se posmehovali in z zbadljivimi besedami pitali tiste, ki bi nabirali dobrovoljne doneske. Koliko pa je našemu županu mar za brizgalno, naj osvedoči sledeči njegov čin.

Slavna banka „Slavija“ bila je pred nekaterimi leti pri volji, da bi naši občini podarila veliko brizgalno. Toda naš župan je ni hotel vsprejeti, češ, treba bo voznino plačati, potem je nemamo kam djati, in slednjič moramo jo še celo popravljati, ko bi se kaj pokazala! — Častiti bralec, želiš še kaj več??? —

Slovenska Matica.

69. odborova seja „Matice Slovenske“ 10. junija.
(Konec.)

Ker se je v zadnji odborovi seji sklenilo objavljati tudi imenike na novo pristopivših članov in

ko sem zaslišal bučanje valov in tulenje viharja. Prepozno je bilo. Morje je odprlo svoje žrelo ter me je požrlo, a kmalu me je manj srečnega kot preroka Jono izblulo hropečega in otrpnenega zopet na površino. Srca nesem izgubil ter sem z obupno hitrostjo jel plavati. Pet tisoč kilometrov daleč tako potovati, bilo je mnogo, pa saj bi lahko na tej svetovni poti vesoljnega morja srečal parnik? Oziral sem se v daljavo po luči, a videl sem le temoto; kar h kratu zagledam strašno pošast, ki se je k meni spuščala, da bi me odnesla; zgrabila me je kakor lastovica vgrabi mušico na površji vode.

Doktor, rekel mi je rogaje se, upam, kopel vam je ohladila krv. Začniva se zopet dalje razgovarjati tam, kjer sva obstala.

Rajši umerjem, kot bi poslušal tvoje ostudne sofizme, vzkliknil sem, sklenil sem pest ter sem nasprotnika toli hudo udaril, da so mi vse kosti v roki pokale. Bolesti sem glasno zakričal in...

Trideseto poglavje.

Najkrajše v knjigi in najzanimivejše za čitatelja.

— — — Izbudil sem se v svoji postelji.
(Dalje prih.)

jih dodajati poročilom o odborovih sejah v „Novicah“, sledi tudi imenik 1885. leta pristopivših novih članov.

A.) Kot ustanovniki pristopili so 1885. leta dosedaj društvu na novo:

Gg. Kenda Anton, uradnik pri „Assicurazione Generali“ v Trstu; Majdič Vinko, lastnik umetnih mlinov v Kranji; dr. Missia Jakob, knezoškof itd. itd. v Ljubljani; Orožen Ignacij, stolni dekan v Mariboru.

B.) Kot letniki pristopili so 1885. leta dosedaj društvu na novo:

Gg. Alijančič Ivan, kaplan v Šmarji; Andolšek Fran, c. kr. sodn. pristav v Radovljici; Bergman Fran, kaplan v Žabnicah; Bonač Ivan, knjigovez v Ljubljani; Bralno društvo v Št. Juriji pri Celji; Brenčič Alojzij, odv. koncipijent v Ptui; Bulovec Ivan, trgovec v Radovljici; Čiček o. Bonaventura, minoritski kaplan v Ptui; Črne Fran, c. kr. um. stotnik v Tomaji; Delak Jakob, trgovec v Štorjanih; Dettoni Josip, c. kr. beležnik v Sežani; Ditrh Anton, trgovec v Postojini; Dralka Josip, c. kr. okr. glavar in posestnik v Radovljici; Dugulin Ivan, župnik v Ajdovščini; pl. Fabris Josip, c. kr. okr. komisar v Sežani; Gabršek Fran, učitelj v Ratečah; dr. Gelingsheim Karol, c. kr. sodn. pristav v Kozjem; Globočnik Anton, tovarnar v Železnikih; Globočnik Ivan, župnik na Pontablu; Gregorič Fran, krčmar in posestnik v Krškem; Gregorin Gustav, drd. jur. in odv. koncipijent v Sežani; Grlaneč Josip, posestnik v Saleži; Gruden Ivan, veliki župan v Zgoniku; Herič Božidar, učitelj na Gori; Hofman Hubert, not. koncipijent v Radovljici; Homann Friderik, realski asistent v Ljubljani; Homann Oton, trgovec v Radovljici; Hrovatin Josip, nadučitelj v Sežani; Janež Alojzij, posestnik v Krškem; dr. Jelovšek Ignacij, c. kr. sanitetni asistent v Radovljici; Kaspert Anton, gim. učitelj v Gradci; Klipar Matija, krčmar in posestnik v Radovljici; Lah Gregor, župan in posestnik v Loži; Levec Ivan, učitelj pri Kapeli; Lukančič Ivan, inženir na Dunaji; Marini Karol, posestnik v Sežani; Mayr Peter ml., krčmar in posestnik v Kranji; Mejač Andrej ml., posetnikov sin v Komendi; Miklav Urban, farni oskrbnik v Št. Mihelu; Milič Josip, posestnik v Repniči; Mlekuž Karol, učitelj v Oseku; Muha Josip, kaplan v Šmartinu; Novak Mihael, c. kr. sodn. pristav v Konjicah; Obreza Anton, tapecirar v Ljubljani; Pirc Gustav, potni učitelj in c. kr. kmetijske družbe tajnik v Ljubljani; Pirjevec Josip, trgovec v Sežani; Pitamic Fran, c. kr. notar v Sežani; Podgornik Krešimir, trgovec v Sežani; Pošenjak Toma, učitelj na Cvenu; Potočnik Fran, c. k. umirovljeni stavbeni svetnik in mestni odbornik v Ljubljani; Praprotnik Avgust, posestnik v Lokvi; Roblek Aleks, lekar in posestnik v Radovljici; Rode Ivan, trgovec v Ljubljani; Rozina Julij, not. uradnik v Loži; Runovec Davorin, učitelj v Slov. Gradci; Scherko Karol, c. kr. um. okr. sodnik v Postojini; Schneider Fran, učitelj na Cvenu; Selnik Luka, župnik v Ovčji Vasi; Sittig Teodor, privatni geometer in posestnik v Radovljici; Skalé Otmar, c. kr. okr. živinozdravnik v Novem mestu; Slanc Fran, učitelj pri sv. Lovrenci; Stanič Jakob, c. kr. sodnijski kancelist v Sežani; Turek Anton, veleposestnik v Šepoljih; Valentinčič Ignacij, posestnik, gl. zastopnik zavarovalnic „Austria“ in „Concordia“ in mestni odbornik v Ljubljani; Vernik Peter, mesar in posestnik v Postojini; Vičič Miroslav, nadžupan in posestnik v Postojini; Weinhard Fran, kaplan pri Sv. Marjeti; Zagorjan Anton, not. uradnik v Ljubljani; Zakotnik Andrej, krčmar v Postojini; dr. Zenkovich Aleksander, c. kr. okr. zdravnik v Sežani; Žerjav Gregor, c. kr. okr. sodnik v Loži; Živec Josip, veleposestnik v Skopem; Žužek Lav., c. kr. okr. sodnik v Postojini.

Domače stvari.

— („Ljubljanski List“) nas pozivlje, naj mu s fakti dokažemo: 1. kdaj in kako je psoval slovenske narodnjake? 2. kdaj je zabavljaj na narodno večino? in 3. kje se nahajajo neresnice. Odgovor ad 1.: Da so gg. dr. Zarnik, dr. Tavčar, Ivan Hribar in še mnogi drugi, ki so z njimi jednacega mnenja, narodnjaki, bode menda celo „Ljubljanski List“ priznaval in da so se ti narodnjaki na najpodlejši način napadali in psovali v „Ljublj. Listu“, odkar izhaja, si ta list sam ne bode upal tajiti. Ad 2. Izvrševalni odbor narodnih poslancev gotovo reprezentuje narodno večino. In naj kdo bere „Ljublj. List“, kako da je govoril, recte za-

bavljaj na ta izvrševalni odbor in naj potem trdi, da omenjeni list ni zabavljaj na narodno večino. Ad 3. opominjamo samo na znana poročila „Ljubljanskega Lista“ o Sokolskih izgrelih pred kazino in na lažnjivi obrekovalni napad na upravni odbor „Narodne Tiskarne“, kakor bi slednji bil falzifikoval račune. Mi smo tačas g. Šukljeja pozivali, naj dokaže resnico, sicer je lažnjivec in obrekovalc. Mož je lažnjivec in obrekovalca utaknil v žep. Isto tako je s „Škratom“. Slednjega uredništvo odlikovalo ga je tudi s pridevki „lažnjivec in obrekovalc“, a do danes niti poskusil ni, da bi se teh madežev opral. Predolgo bi bilo, gospodom v Kolodvorskih ulicah v spomin klicati razne napade na mestni zbor Ljubljanski in na velezaslužne narodnjake in profesorje v Trstu in v Gorici, bilo bi tudi nepotrebno, ker itak vsak razumnik ve, da se je „Ljubljanski List“ baš v ta namen ustanovil, da napada izključno le narodno stranko in posamične člane. Na daljna razpeljavanja večerne priloge pa samo to, da je „preki sud“ popolnem nepotreben. Javno mnenje je že davno izreklo svojo sodbo, da pa ta ni posebno laskava, tudi vsakdo ve.

— (Trgovska in obrtna zbornica) ima 19. junija ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo s tem dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju. 2. Poročilo o trgovski pogodbi z Rumunijo. 3. Poročilo o preuredbi postave o privilegijah. 4. Poročilo o zadevajoče uvrščenje onih pisarnic mej dopuščane obrte, katere dajo poročila o kreditu obrtnih podjetij. 5. Poročilo o ustanovah za trgovce, kateri se pošiljajo v tuje dežele. 6. Predlog za 4 prisednike pri trgovinski sodnji v Ljubljani. 7. Poročilo o ustanovi zadrug v političnem okraju Postojina. 8. Poročilo o protokolovanju jednega obrtnika. 9. Poročilo o napravi podružnice carinskega urada na tukajšnji pošti. 10. Sestava odsekov.

— (V mestni šolski svet Ljubljanski) izbrana sta od učiteljstva za bodočih 6 let gg. Raktelj in Žumer.

— (Imenovanje.) C. kr. notarjem za Tržič (Monfalcone) imenovan je Anton Braunizer pl. Braunthal, umirovljeni dež. sod. svetnik v Trstu.

— (G. dr. Mahnič) še ne miruje. V „Slovinci“ začel je priobčevati v podlistku novo morsko kačo z naslovom: Dvanajsterim večerom zadnji dodatek. Častni naslov „profesor dodatkologije“ mu je sedaj gotov.

— (Iz Škofjeloke) piše se nam danes: Občno navdušenje vlada vsled pohoda „Ljublj. Sokola“ in pevec Ljublj. čitalnice. Vse se pripravlja, da častno in dostojno vsprejme odlični društvi. Ako bo vreme ugodno, bo gotovo nedelja 21. junija t. l. jeden najlepših praznikov za naše mesto, jeden najlepših izletov Sokola.

— (Iz Londona) poslal nam je g. Alfred L. Hardy dva izvoda po njem in gosp. And. Jurteli na angleški jezik preložene slavne Jenkove koračnice. „Naprej zastava Slave! (With Slava s banner, forwards!) prirejene za samospjev s spremljevanjem glasovirja. Prijateljem glasbe v našem uredništvu na ogled.

— (Gosp. Miha Kokot), učitelj v Celjski okolici, imenovan je vodja meteorološke postaje v Celji.

— (Cesarja Josipa trg.) Prijatelj našemu listu nam piše: Hvala Bogu, odšli so iz cirkusa divji Sudanci, ki so ves dan razbijali in prav po divjaško upili ter motili javni mir na trgu in stanovalec bližnjih hiš. Včeraj pričeli so podirati cirkus, katerega so gradili celih 14 dni ter tolkli in razbijali, da je bilo groza. Koliko vriša, vpitja in neprilike prouzročeval je cirkus Amato sosednjih hiš nesrečnim prebivalcem, vedo najbolje ti sami. Živa in nadobudna mladina pokvarila je vrhu tega ognjegascem pri cirkusu postavljeno brizgalnico in trobila ves božji dan v cev, da se je razlegalo daleč na okrog. A krono vsemu divjemu razgrajanju spletili so črno-rujavi Sudanci, ki so kričali, ko divje zverji. Čudom se čudim, da gosposka dovoljuje na javnem trgu mej javnimi šolskimi zavodi in pri javnih c. kr. finančnih uradih pri belem dnevu in po noči uganjati take burke. Kako je bilo mogoče uradovati pri besnem kriku, mej triurnim bobnanjem in ropotanjem finančnim uradnikom, to sam Bog ve. Vprašanje si torej usojam staviti: ali nema naše mesto toliko zemlje in prostora zvunaj mesta, kjer bi zgradilo stalen cirkus, ki bi donášal mestnej blagajni lepih novcev, katere dobivajo sedaj privatni ljudje in kjer bi napravilo prostor za razne kome-

